UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Servië: pro-Europese kandidaat wint

Marácz, L.

Publication date
2008

Published in
Ablak

Link to publication

Citation for published version (APA):
Marácz, L. (2008). Servië: pro-Europese kandidaat wint. *Ablak*, *13*(1), 4. http://cf.hum.uva.nl/oosteuropa/ablak/artikelen2008/kandidaat_feb.html

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:17 Nov 2026

Ablak
tijdschrift voor Centraal Europa

Servië: pro-Europese kandidaat wint

László Marácz

De Servische presidentsverkiezingen van 2 februari zijn gewonnen door de pro-Europese kandidaat, zittend president Boris Tadic. Hij versloeg zijn uitdager, de kandidaat van de extreem nationalistische Servische Radicale Partij, Tomislav Nikolic, in twee ronden.

Het leek er na de eerste ronde nog goed uit te zien voor Nikolic, die deze met 40 procent (tegen Tadic 36 procent) van de stemmen had gewonnen. Geen van de kandidaten had in de eerste ronde een absolute meerderheid gehaald. In een nek-aan-nek-race scoorde Tadic met 50,5 procent een nipte meerderheid. De opkomst van 67 procent was voor Servische begrippen ongekend hoog.

De Servische presidentsverkiezingen waren buitengemeen spannend. Niet omdat het ambt van president in Servië veel voorstelt. Het is niet veel meer dan een ceremoniële taak. De resultaten van deze verkiezingen werden echter alom gezien als een graadmeter voor de heersende politieke oriëntatie van het land.

De verkiezingen vonden plaats tegen de achtergrond van de onderhandelingen die de EU de laatste tijd met Servië voerde over een stabilisatie- en associatieverdrag, dat de weg moet effenen voor een EU-kandidaat-lidmaatschap van het land. De timing van de ondertekening van het verdrag, tussen de twee verkiezingsrondes in, was niet toevallig.

Het verdrag, waarvan uiteindelijk na Nederlands en Belgisch verzet op 29 januari een afgezwakte versie werd ondertekend, was bedoeld om de democraat Tadic een duwtje in de rug te geven. Het samenwerkingsakkoord, dat niet de status van een stabilisatie- en associatieverdrag heeft, kent Servië gunstige handelsvoorwaarden toe. Verder wordt er een onderwijssamenwerking aangegaan en gaat

er een liberaal visumbeleid gelden voor Serviërs die een bezoek willen brengen aan de EU.

Met deze beïnvloeding van de verkiezingen nam de EU een gok die goed heeft uitgepakt. Ze had evengoed de anti-Westerse sentimenten kunnen voeden, waarmee de anti-Europese kandidaat Nikolic zijn achterban had kunnen opzwepen naar de overwinning.

Toch is er met de winst van Tadic niet veel veranderd in Servië. De uitslag heeft wederom aangetoond dat de Servische natie gespleten is. Naast de pro-Europese coalitie, die dit keer gewonnen heeft, is er een sterke nationalistische stroming, die weigert om het landsdeel Kosovo te laten gaan en samenwerking met het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag als het gaat om de uitlevering van de Servische oorlogsmisdadigers Ratko Mladic en Radovan Karadzic blokkeert.

De Servische radicalen, die een meerderheid hebben in het Servische parlement, gingen dit keer zo ver om openlijk voor een isolement te pleiten, waarbij alleen het weinig democratische Rusland van president Poetin als partner wordt beschouwd. Zij waren echter niet de enige Servische partij die tijdens de verkiezingen haar aanhankelijkheid aan Rusland verklaarde.

Het Russische staatsenergiebedrijf Gazprom kreeg van de Servische regering toestemming om in de Servische staatsoliemaatschappij NIS de meerderheid van de aandelen over te nemen. Als onderdeel van de deal wordt Servië het Zuidoost-Europese distributiepunt in het systeem van Europese energieleidingen van Gazprom.

Ondanks de winst van de pro-Europeaan Tadic zal het voor de EU niet eenvoudig worden om met de Serviërs samen te werken. Opvallend genoeg trok de nationalistische premier Vojislav Kostunica zich voor de tweede ronde terug uit de campagne en steunde hij geen van beide kandidaten, ook niet zijn huidige bondgenoot Tadic. Blijkbaar wilde hij de optie van een pact met de extremistische nationalisten van Nikolic in de toekomst achter de hand houden.

Het gejuich in Brussel over de winst van de pro-Europese kandidaat Tadic zal spoedig verstommen als blijkt dat er met Servië over de onafhankelijkheid van Kosovo, die door de meeste EU-lidstaten wordt gesteund, niet te onderhandelen valt. Ook achter president Tadic staat een taaie coalitie die niet zonder slag of stoot de Servische

belangen in Kosovo zal willen uitleveren ten gunste van een Europese ontwikkelingsweg.

Omhoog
Terug naar archief